

Márkói Tükör

Márkó Község Lapja

Márkóért együtt!

Megjelenik: havonta

XXI. évfolyam 1. szám

2014. január

HÍREK

Az évszakhoz képest meleg időjárás lehetővé tette az önkormányzat által eltervezett faladatok korábbi megvalósítását. Amint Önök is észlelhették, a falu területén és határában elhelyezkedő, mintegy 14 km hosszúságú csapadékelvezető rendszer újbóli teljes karbantartása megtörtént.

A Petőfi utca és Vasút utca sarkán található kis emlékparkot körülvevő, már igen rossz állapotban lévő kerítést teljes betonalapzatával együtt lebontottuk, a későbbiek folyamán élő sövényvel fogjuk bekeríteni. Az eltávolított kerítéselemeket egyengetés, csiszolás és festés után a Kálvária utcai buszmegálló mögött kezdődő veszélyes betonárok mellé építjük be mintegy 120 m hosszan.

Ígéretünkhöz híven a Petőfi utca felső részének teljes csapadékelvezető folyóka rendszerét kiépítjük.

A temetőben is megkezdtük a kormány által 2015. január 1-től kötelezően előírt szociális temetkezési helyek kiépítését.

Terveink közt szerepel a játszótér teljes körű karban tartása illetve állagmegóvása.

Amint a kormány által ígért kompenzáció (egyelőre még nem ismert) összege (amit azok az önkormányzatok kapnak, melyek az elmúlt időszakban nem halmoztak fel adósságot) megérkezik, azt a falu közösségi használatú helyisé-

geinek kialakítására, utak fejlesztésére és pályázati önrész biztosítására fogjuk használni.

Ezúton köszönjük a falu dolgozóinak és közmunkásainak a tavalyi évben végzett kitartó és eredményes munkáját!

Tudatjuk a község lakosságával, hogy Veszprém, Márkó és Bánd települések önkormányzatai kerékpárút építésére kiírt pályázaton 500 millió forintot nyertek. A már korábban is említett projekt megvalósításához szükséges kiszabályozási és kisajátítási tervek elkészítése folyamatban van. A beruházás befejezésének határideje 2015. szeptember 30. A majdani kerékpárút teljes hossza 9 km, pontos útvonalát következő számunkban térképpel illusztrálva bemutatjuk.

Örömmel értesítjük a lakosságot, hogy kulturális szervezőnk, Polányiné Lénárt Katalin a LEADER pályázat keretében a falu közösségépítő és hagyományörző programjainak megvalósítására 1,5 millió forint támogatást nyert.

Itt szeretnénk újra a falu lakosságának tudomására hozni, hogy az Erneyi István elnök úr által vezetett Márkó Sport Egyesület ugyanezen pályázat keretében nyert a sportpálya fejlesztésére 5 millió forintot és sporteszközök beszerzésére 750.000,- Ft-ot.

A pályázaton elért eredményeiket ezúton is gratulálunk és köszönjük!

További munkájukhoz sok sikert kívánunk!

Tisztelettel:

*Hartmann Antal
polgármester*

LAKOSSÁGI FELHÍVÁS

Tisztelt Márkóiak!

2013. december 2-án elfogadásra került a 458/2013. (XII.2.) számú Kormányrendelet, mely szerint a háztartási szennyvizet beemelő berendezések üzemeltetését a jövőben a víziközmű szolgáltató, vagyis a Bakonykarszt Zrt. végzi. Ennek értelmében, aki saját szennyvíz beemelővel rendelkezik, azt át kell adnia a Bakonykarszt Zrt-nek. A meglévő és a rendelet hatályba lépését követően a felhasználók által kiépített szennyvíz beemelők esetében az üzemeltetési feladat átvételekor a Bakonykarszt Zrt. és a felhasználó átadás-átvételi jegyzőkönyvet vesz fel. Az átadás-átvételt 2014. február 28-ig le kell folytatni. Az üzemeltetésre átadás mellett a felhasználó tulajdonában lévő házi beemelőt át kell adni az ellátásért felelős, vagyis az Önkormányzat tulajdonába. A tulajdonba adás akkor történik meg, amikor a legközelebb fő szerkezeti elemet cserél a Bakonykarszt Zrt., vagy amennyiben kiépül a házi beemelő felhasználási helytől független energia ellátása. Ez utóbbira, azaz a felhasználási helytől- lakóháztól független energia ellátás kiépítésre a rendelet 2018. december 31-ig biztosít lehetőséget az ellátásért felelősök számára.

Annak érdekében, hogy a Kormányrendelet az előírásának az érintettek meg tudjanak felelni, kérjük a Tisztelt Lakosságot, hogy aki a fent említett házi szennyvíz beemelővel rendelkezik, jelezze a Bakonykarszt Zrt-nél a Társaság honlapján található Igénybejelentő nyomtatványon, vagy jelezze az Márkói Közös Önkormányzati Hivatalban.

Láng Zsanett
Jegyző

* * *

Márkói Nyugdíjasok Egyesülete

2014 január 8-án tartottuk az Óév búcsúztatót és az újév köszöntőt a Márkói Csárdában.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani Léman Ferencnek és családjának, hogy biztosították részünkre a helyszínt és hozzájárulásukat a kellemes szórakozásunkhoz. Kovács Károlyné ünnepi köszöntője után megköszöntöttük a január hónapban névnapjukat ünneplő társainkat.

Felhívtuk a tagok figyelmét a 2014-évben kapható kedvezményes üdülés és fürdő belépő pályázati lehetőségéről. A fürdő belépőkre vonatkozó pályázatot létszámtelítettség miatt sajnos január 15-én lezárták, de az üdülésre vonatkozólag lehet még pályázni, melyhez minden segítséget megkapnak az érdeklődők Kovács Józsefnétől.

Az erdélyi kirándulással kapcsolatban megbeszélést tartunk január 20-án 9-kor az óvoda épületében.

Várjuk minden érdeklődő jelentkezését (egyesületen kívüli személyeket is).

Legközelebbi összejövetelünk február 5-én, 16 órakor lesz az óvoda épületében.

MINDENKINEK BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁN A MÁRKÓI NYUGDÍJASOK EGYESÜLETÉNEK ELNÖKSÉGE!

*„Nagyon szépen kérlek titeket,
szeressétek az öregeket,
a reszkető kezű ősz apákat,
a hajlott hátú jó anyákat,
a ráncos és eres kezeket,
az elszürkült sápadt szemeket,
én nagyon kérlek titeket,
szeressétek az öregeket!*

*Simogassátok meg az öreg fejeket,
csókoljátok meg a ráncos kezeket,
öleljétek meg az öregeket,
adjatok nekik szeretetet,
szenvedtek ők már eleget,
szeressétek az öregeket!*

*Ne tegyétek szűk odúkba,
ne rakjátok őket otthonokba,
hallgassátok meg panaszukat,
enyhítsétek a bánatukat.*

*Legyen hozzájuk szép szavatok,
legyen számukra mosolyotok,
én nagyon kérlek titeket,
szeressétek az öregeket,
fáradtak ők már eleget,
hogy ti módosabban éljétek.*

*Ők is elfogadtak titeket,
mikor Isten közéjük ültetett,
azért kérlek titeket,
szeressétek az öregeket!*

*Ha majd az örök szeretet,
elhívja őket közületek,
ti foglaljátok el helyüket,
mert ti lesztek majd az öregek,
s mindazt, amit nekik tettetek,
azt adják nektek a gyerekek,
azért intelek előre titeket,
szeressétek az öregeket!”*

/II János Pál Pápa/

Szépkorúak köszöntése

2014. január 11-én kedves lakótársunk, Gombos József töltötte be 90. életévét. Ebből az alkalomból egy kedves ünnepség keretében a polgármester úr egy ajándécsomaggal köszöntötte, majd átadtuk neki azt a névre szóló díszkötéses emléklapot, melyet Orbán Viktor miniszterelnök úr írt alá.

Józsi bácsi 1924. január 11-én Létavértesen született, Debrecen mellett. Négyen voltak testvérek. Neki is, mint kortársainak az elmúlt évszázadban, nehéz élete volt.

Szülei földműveléssel foglalkoztak, három lánytestvér mellett ő volt édesapja jobbkeze, korán bele kellett tanulnia a munkába, már akkor megmutatkozott jó fizikai ereje, kitartása, fáradhatatlansága. Lételeme volt mindig a mozgás, a „sport”. Mesélte, hogy egész napi kapálás után kilométereket futott még haza, egy kézzel emelgette a nehéz zsákokat, így érezte jól magát. Büszkén mesélte, hogy országos futóbajnok volt 20 éves korában.

Felesége, Piroska néni szintén Létavértesen született, gyermekkoruk óta ismerték egymást. Az idén lesz 65 éve, hogy házasságot kötöttek. Nehéz, embert próbáló évek vártak a fiatal házassokra. A „téjesztetés” idején beköltöztek Debrecenbe, Józsi bácsi tanulni akart, hogy jobb megélhetést biztosítson családjának. Hentes tanuló volt, majd a kereskedelemben találta meg számítását. Jó üzleti érzéke az élete során mindig megmutatkozott.

Az volt az életcéljuk, hogy gyermeküknek könnyebb megélhetést biztosítsanak. Lányuk jó tanuló volt, a középiskola elvégzése után tanári diplomát szerzett. Férjével –aki szintén tanár és ismert edző- és két fiukkal már hosszú évek óta Veszprémben laknak. Józsi bácsiék ezért is költöztek 1997-ben Márkóra, mivel szerettek volna

közelebb lakni egymáshoz, hogy lányuk is könnyebben segíthessen idősödő szüleinek. Fontos volt nekik a kert, a gazdálkodás, ezért kertes házba szerettek volna költözni, így esett a választás Márkóra.

Örömmel fogtak bele újra az „otthonteremtésbe”, szépítették a házat, kertjük, portájuk mindig is példásan szép, gondozott volt, s ma is az. Még a márkói kevésbé jó talajban is meg tudtak termelni mindent, amire a családnak szüksége volt. Józsi bácsi még most is azt mondja, hogy neki a kert a mindene: „Igaz – mondta- egy órától már fél órát üldögélek és gyönyörködök a növényekben, fél órát kapálok, de úgy várom már a tavaszt!”

A családjáról beszélgetés közben elmondta, hogy büszke unokáira, s két kis dédunokájára. Biztosan sokan tudják a faluban, hogy Kiss Balázs olimpiai bajnokunk – aki kalapácsvetésből 1996-ban Atlantában nyert olimpiai aranyérmeket Gombos Józsi

bácsi és Piroska néni unokája.

Józsi bácsi és felesége hamar beilleszkedtek a falu életébe, ebben a nyugdíjas klubban kötött ismeretségek is segítettek.

Józsi bácsi nagyon szeret beszélgetni, sokat mesél a régi időkről, élettapasztalatát szívesen osztja meg a fiatalokkal, a gyerekekhez is mindig van egy-egy szava.

Már nem tud olyan könnyen mozogni, mint régen, de még minden nap sétál az utcán, gyönyörködik a természetben, s már tervezgeti, hogy mit is fognak majd ültetni a kertbe tavasszal.

Kedves Józsi Bácsi! Isten tartsa meg sokáig jó egészségben szerettei körében!

Laknerné Léber Katalin

Január 19. a magyarországi németek elhurcolásának és elűzetésének emléknapja

A Magyar Országgyűlés 2013. december 22-én hozott határozatában január 19-ét a magyarországi németek elhurcolásának és elűzetésének emléknapjává nyilvánította. 1946. január 19-én kezdődött ugyanis az elűzetés, ekkor indult az „áttelepülőkkel” az első vonat Budaörsről.

A magyarországi németeket a II. világháború után kollektív bűnösséggel vádolták és kényszerítették őket házuk, településük, barátaik, szomszédjaik, szerelmük és hazájuk elhagyására.

A kitelepítésről a magyar kormány 1945. december 22-i ülésén határozott, a rendelet december 29-én jelent meg. Ez a hazai német kisebbség kollektív felelősségén alapult, és kitelepítési oknak tekintette, ha valaki magát az 1941-es népszámlálás idején német nemzetiségűnek vagy anyanyelvűnek.

A magyarországi németek elűzetését két hullámban hajtották végre, az első hullám 1946 végén, a második hullám, amely 1947 tavaszán kezdődött 1948 végén zárult le. Azokat, akiket a későbbi időszakban űztek el, Németország a szovjetek által megszállt részébe telepítettek.

Meghatározták, hogy az elűzöttek mit vihetnek magukkal, csomagjuk maximum 100 kg-s lehetett, amely az alábbiakat tartalmazhatta: ágynemű, ruha, konyhai edények, kézi szerszámok, valamint élelmiszert, mint 7 kg kenyér, 1 kg zsír, 2 kg hús, 2 kg hüvelyes zöldség és 8 kg burgonya. Mivel fűtetlen marhavagonokban történt a szállítás, javasolt volt 20-30 kg fát is az útra magukkal vinni. Magyarországról kb. 170.000, Veszprém megyéből 13.333 sváb kényszerült elhagyni szülőföldjét.

Márkót is érintette ez a szörnyű tragédia. Márkón az 1941-es népszámláláskor a 801 főből 703 (87,8%) vallotta magát német anyanyelvűnek és 601 fő (75%) vállalta német nemzetiségét Márkón az első lista az áttelepítendőek nevével 1946. június 7-én készült el, ezen 559 fő szerepelt, a lakosság 70%-a.

A listát az iskolánál függesztették ki és folyamatosan módosult.

Márkón 1948. január 13-án, a szentségimádás napján gyűjtötték össze az áttelepülésre várókat, akik reggel még részt vettek a szentségimádáson. Ezután a csomagokat és a gyerekeket a szekerekre rakták, a felnőttek gyalog mentek a herendi vasútállomásra. Itt fűtetlen vagonokba rakták őket és pár napig az állomáson kellett várniuk, természetesen a saját maguk által, a hosszú útra összekészített élelmiszerből

fogyasztottak. Márkóról a végleges lista alapján 382 főt telepítettek át. Az itthon maradottakat jogfosztással büntették, mindent megtehettek velük. Kitelepítés közben hunyt el Vizl Lőrinc, akit - miután házukat elvették - a templomban ravataloztak fel. Levéltári forrás bizonyítja az akkori megaláztatás mértékét, ugyanis éjjel a felravatalozott elhunytól még a ruhát is ellopták.

Ebben az időben azonban nemcsak Németországba, hanem Magyarországon belül is történt áttelepítés, melyekről sok esetben még a források sem számolnak be. Számtalan hidegkúti családot telepítettek át Lókútra vagy városközi családokat Fenyőfőre. Márkóról így kerültek családok Iharkútra, Bakonyjákóra, Hárskútra vagy Szentgálra. Több családot a faluban kényszerlakhely kijelölése nélkül űztek el otthonából ...

A visszamaradt házakat, javakat leltárba vették, és az újonnan betelepítettek között szétosztották.

Kiss Judit diplomamunkája alapján

EINLADUNG

MEGHÍVÓ

A Veszprém Megyei Német Önkormányzat és a Herendi Német Nemzetiségi Önkormányzat tisztelettel meghívja a magyarországi németek 1946-48 között történt kiűzésére emlékező rendezvényére.

A rendezvény időpontja:

2014. január 18. 16 óra

Helyszín: Herend, Kultúrház

Program:

A kiűzéshez vezető út és következményei
előadó: Schindler László, Lovassy László Gimnázium német nemzetiségi tagozat tagozatvezetője, LdU közgyűlési tagja

Városlódi kiűzés, naplórészlet

Közreműködik:

Herendi Német Nemzetiségi Énekkar
Enyingi Franciska és Schermann Zsófia

A nemzetiségi regisztrációról

Januárban az országos választási szervek – elvileg minden háztartásba eljuttatottak egy nemzetiségi regisztrációs adatlapot, amely szabadon sokszorosítható és kitöltés után a Helyi Választási Irodába (Közös Önkormányzati Hivatal) kell eljuttatni.

Sajnos számtalan félinformáció terjed (főleg az interneten) a regisztrációval kapcsolatosan. Az adatlapon kétféleképpen lehet regisztrálni. Ha valaki csak a nemzetiségi névjegyzékbe kéri a felvételét, akkor ő az adatlapon csak ezt jelöli be (és a B pontot nem, amely szerint kéri, hogy a bejelölt nemzetiség választópolgáraként a parlamenti képviselők választására is terjedjen ki a névjegyzékbevitel hatálya). **Ez nem átjelentkezés és semmiféle szavazati jogvesztéssel nem jár.**

Tudni kell azt is, hogy akit most a névjegyzékbe felvesznek, annak az őszi helyi nemzetiségi önkormányzati választások előtt ezt már nem kell kérnie, sőt, addig a nemzetiségi névjegyzéken marad, amíg innen nem kéri a törlését (tehát már nem kell 5 évente a választások előtt regisztrálni).

Közel 20 év után 2014-ben első alkalommal van lehetőségük a nemzetiségeknek saját jogon országgyűlési képviselőt a parlamentbe juttatni. Információim szerint jelenleg csak a német nemzetiség vállalta, hogy listát állít, vagyis nem szószólót, hanem képviselőt szeretne a parlamentben. Aki nemzetiségi listára szeretne szavazni, az bejelöli az adatlapon a B pontot is. Tudni kell azonban azt is, hogy a jelenleg hatályos törvények értelmében, csak egy listára lehet szavazatot leadni, tehát valaki vagy pártlistára vagy nemzetiségi listára szavaz.

Regisztrálni lehet a www.valasztas.hu honlapról is.

Wágenhoffer Kornélia

Mindenki Karácsonya

2013. december 21-én tartottuk a falu hagyományosan megrendezett, **közös karácsonyi ünnepségét**. A műsorban elsőként **Török Zoltánné** előadását hallhattuk, aki Wass Albert Karácsonyi versével alapozta meg az ünnepi hangulatot. Majd **Hartmann Antal polgármester úr** köszöntötte az egybegyűlteket, s kívánt mindenkinek szeretetben gazdag, meghitt ünnepeket. Ezután a **Márkói Cserdülő Néptáncgyűttes iskolás csoportjának** némi humorral fűszerezett betlehemes játékát láttuk **Szabó Sándor** Sanci vezetésével, majd pedig **Véber Gáborné** előadásában hallhattuk Alföldi Géza: Ha nálunk született volna... című szívet melengető novelláját. Végül a **Steixner István Német Nemzetiségi Kórus** karácsonyi énekekből összeállított dalsokrát hallgathattuk meg **Magasházi János** harmonikakíséréssel. Közben a gyerekek megkezdték a falu karácsonyfájának díszítését. A műsor után forralt bort, teát és süteményt fogyaszthattunk, s kellemesen beszélgetve töltöttük el a Karácsony előtti utolsó közös esténket barátainkkal, ismerőseinkkel.

Meghitt, kellemes hangulatú este volt, melyen reményeink szerint mindenki jól érezte magát. Ezúton köszönjük a szereplők és segítők áldozatos munkáját, s természetesen minden résztvevőnek, hogy jelenlétével hozzájárult az est sikeréhez.

Külön köszönet a **Hartmann Antal és Bognár Antal** támogatásáért.

Márkói Cserdülő Kulturális Egyesület hírei

Az új évben a megszokott rendben folytatódnak a rendszeres táncpróbák. Számos új taggal bővült csoportjaink (immár összesen mintegy 75 fő) lelkesen készülnek az előttünk álló rendezvényekre, fellépésekre.

Örömmel értesítjük településünk lakosságát, hogy Egyesületünk tavaly a **LEADER pályázat** keretében **eszközbeszerzésre** (30 db női/leány néptáncos fellépő ruha) **750.000,- Ft**-ot, rendezvény költségekre pedig **1.487.650,- Ft**-ot nyert. Ez utóbbi támogatást természetesen **településünk kulturális életének színesítésére, gazdagítására, zenekarok, valamint ismert és színvonalas előadók meghívására** fordítjuk.

Márkó SE hírei

Az idén is, mint már korábban is teremben kezdi a felkészülést a felnőtt és az ifjúsági csapat. Annyi a változás, hogy idén a veszprémi Dózsa György Általános Iskola tornatermében sikerült helyet szerezni. Egyrészt olcsóbban, mint a korábbi helyszíneken, másrészt minden héten, azonos napon és azonos időpontban tudjuk a termet igénybe venni. Közben beneveztünk a Téli Kupa küzdelmeibe, amit a veszprémi műfüves pályán bonyolítanak le. A mérkőzéseket vasárnap délelőttöként rendezik. Az első mérkőzés most a hétvégén lesz (január 19-én), az ellenfél a Bakonyháza együttese.

Ezután sorrendben a következő ellenfelekkel játszunk:

Január 26-án 10:00 –Dörögöd —Halimba, február 2-án 14:00-Nemesvámos, 09-én 10:00-Felsőörs, 16-án 12:00-Nagyesztergár, 23-án 12:00-Veszprémi Foci Centrum, március 2-án 14:00-Gyulafirátót

*Ernyei István
Márkó SE elnök*

DARÁNYI IGNÁC TERV

MEGHÍVÓ

**A Márkói Cserdülő Kulturális Egyesület szeretettel meghívja Önt és kedves családját
a Magyar Kultúra Napján**

Kövi Szabolcs lemezbemutató koncertjére

**Helyszín: Márkó, Régi Kultúrház
(Márkó, Petőfi u. 56.)**

Időpont: 2014. január 22. 18 óra

A belépés díjtalan

Támogatóink:

**Márkó Község Önkormányzata
Márkói Németek és Magyarok Baráti Köre**

Márkói Tükör

Márkó Község lapja

Felelős kiadó: Hartmann Antal polgármester

Szerkesztő: Polányiné Lénárt Katalin – katalinlenart@yahoo.de

www.marko.hu